Israël na Gaza.
(1) Als een volk niet mag bestaan

Lezing

De HEER had de Israëlieten rust gegeven door hen te verlossen van de vijanden die hen omringden. Vele jaren later riep Jozua, die toen op hoge leeftijd was gekomen, heel Israël bijeen, met alle oudsten, stamhoofden, rechters en griffiers. Hij zei tegen hen: ‘Ik heb niet lang meer te leven. U hebt zelf kunnen zien wat de HEER, uw God, met al die volken heeft gedaan. Hij was het immers die voor u streed. Ik heb voor uw stammen door loting het land verdeeld van de volken die ik heb uitgeroeid, van de Jordaan tot aan de Grote Zee in het westen; en eveneens het land van de volken die nog zijn overgebleven. Die zal de HEER, uw God, zelf voor u uit hun land verdrijven. Dan kunt u het in bezit nemen, zoals Hij heeft beloofd. Houd u daarom strikt aan wat er in het boek met de wet van Mozes geschreven staat en wijk daar op geen enkele manier van af. Vermeng u niet met de vreemde volken die nog bij u overgebleven zijn. Neem de naam van hun goden niet in de mond en zweer er nooit bij, dien ze niet en buig u nooit voor ze neer. U moet alleen de HEER, uw God, toegedaan zijn, zoals u dat tot nu toe bent geweest. Hij was het die grote en machtige volken voor u verdreef, zodat niemand tegen u kon standhouden, tot op de dag van vandaag. Eén van u volstond om duizend man op de vlucht te jagen, want het was de HEER, uw God, die voor u streed, zoals Hij had beloofd. Daarom is het voor u van levensbelang Hem lief te hebben. Als u zich van Hem afwendt en bevriend raakt met de volken die nog bij u overgebleven zijn, als u zich daarmee vermengt door huwelijken met ze aan te gaan, weet dan dat de HEER, uw God, die volken niet meer voor u zal verdrijven. Dan worden ze voor u een klapnet en een valstrik, een zweep die u geselt en een doorntak die u de ogen uitsteekt, net zolang tot u allemaal bent weggevaagd uit dit goede land, dat de HEER, uw God, u gegeven heeft. Luister. Nu ik de weg moet gaan die ieder mens wacht, moet u tot in het diepst van uw hart beseffen dat geen van de beloften die de HEER, uw God, u heeft gedaan, onvervuld is gebleven. Hij heeft ze alle gestand gedaan en er niet één onvervuld gelaten. Maar zoals Hij u de voorspoed heeft geschonken die Hij had beloofd, zo zal Hij elk mogelijk onheil over u brengen als u de regels van het verbond overtreedt die Hij u heeft opgelegd. Als u andere goden gaat dienen en u voor hen neerbuigt, zal Hij u wegrukken uit dit goede land, dat Hij u gegeven heeft. Dan zal zijn woede tegen u losbarsten en zult u heel snel worden weggevaagd uit dit goede land, dat u van Hem gekregen hebt.’

Joz 23,1-16 (NBV21)

Overweging

Beste Liergangers,

Als een volk niet mag bestaan. Het joodse volk niet – toen - en het Palestijnse volk niet – vandaag. Onze cyclus “Israël na Gaza” kan niet beginnen zonder enkele belangrijke historische feiten over het Israëlisch Palestijns conflict op een rijtje te zetten. Twintig data.

586 voor Christus – is de val van Jeruzalem. De joodse bevolking in Jeruzalem is in opstand gekomen tegen de Babylonische overheersing. Hun stad wordt belegerd en hun eerste tempel wordt verwoest. Een groot deel van het Joodse volk wordt naar Babylonië gedeporteerd. Daar ontstaat het Joodse geloof van een Messias die het Joodse volk zal bevrijden uit die slavernij. We vinden dat geloof terug in de hele Exodus-traditie in de bijbel, met ook het ritueel op Pesach dat men volgend jaar “in Jeruzalem zal vieren”. Het boek Jozua laat God zeggen: Het gebied van de volken die ik heb vernietigd van de Jordaan in het Oosten tot de Middellandse zee in het Westen. *“From the river to the Sea”* Die bekende slogan komt uit de Hebreeuwse Bijbel en speelt in extremistisch religieuze kringen in het Israël vandaag een steeds grotere rol. “Dit land werd ons beloofd. Wij zijn uitverkoren”

Maar vanaf 586 voor Christus zijn de Joden hun land en politieke onafhankelijkheid kwijt. Ze komen nog eens in opstand tegen de Romeinse overheersing, maar in **70** wordt ook de tweede tempel in Jeruzalem verwoest. De Joden worden dan over het hele Romeinse Rijk verspreid: de diaspora.

Van de **2e tot de 4e eeuw** is er concurrentie tussen joden en christenen. Als de christelijke sekte in de 4e eeuw "staatsgodsdienst" wordt in het Romeinse Rijk, zien de Joden dat hun concurrentiestrijd verloren is. Maar het wordt erger. De Joden worden steeds meer afgeschilderd als de erfgenamen van diegenen die Christus gekruisigd hebben. Ze worden een bedreigde, gewantrouwde en vervolgde religieuze minderheid. (tot na Vat II)

Van **500 tot 1500 (=Middeleeuwen)** zien we een grote discriminatie tegenover de Joden. Overal worden ze geweerd (als werkkrachten in kloosters, in het leger, bij de gilden, de ambtenaren,…) behalve voor geldzaken. "Krediet geven" was volgens de katholieke Kerk problematisch. Daarvoor kon men beroep doen op de Joden. Ze moesten wel een Jodenhoed of een bepaalde kleur van kledij dragen… zodat men afstand kon houden. Het antisemitisme is geboren.

1648 Vrede van West-Falen. De 30-jarige oorlog tussen katholieken en protestanten is ten einde. Met het Verlichtingsdenken komt er een pleidooi voor religieuze tolerantie en de scheiding tussen kerk en staat. Maar die tolerantie geldt niet tegenover de Joodse gemeenschappen.

1897 – De Weense journalist Theodor Herzl organiseert een 1e zionistisch congres in Basel. In zijn boek 'Der Judenstaat' schrijft hij dat er geen toekomst is voor de joden in Europa. Zijn oplossing: een staat voor joden. "Palestina, een land zonder volk voor een volk zonder land," lezen we. Zo ontstaat het ZIONISME. ('Zion' is een andere Bijbelse naam voor de stad Jeruzalem) Maar "Palestina, een land zonder volk" beschrijven is een ideologische leugen want in Palestina woont er een grote oorspronkelijke Arabische bevolking. De Zionisten moedigen massale emigratie naar historisch Palestina aan om te ontsnappen aan het antisemitisme.

1917 – Balfourverklaring - De Britse minister Lord Balfour verklaart zijn steun aan de Zionistische oprichting van een Joods nationaal thuisland in Palestina. Historisch Palestina is dan Brits mandaatgebied.

Eerst pleit dat Zionisme nog voor een vreedzaam samenleven van de Joodse emigranten met de oorspronkelijke bevolking, maar al vlug zal een militantere stroming de overhand krijgen. In **1923** schrijft de zionist Jabotinski "dat de Arabieren verjaagd moeten worden."

1945 – Einde van WO II – er is een genocide geweest tegen het Joodse volk: bijna 6 miljoen Europese Joden werden "doelbewust" door de Nazi's vermoord. Een enorm trauma voor de Joden, dat zal blijven doorwerken. Men wil ons kapot.

1947 – Het Verenigd Koninkrijk geeft zijn mandaat aan de VN omwille van Arabische en Joodse vijandschap. In feite is er al een burgeroorlog ts zionistische milities en Arabische groeperingen. De VN komt met een verdeelplan voor Palestina waar toen 1,8 miljoen mensen wonen, van wie 1.238.000 Palestijnen. 55% van grondgebied gaat naar de Joden terwijl ze slechts 1/3 van bevolking uitmaken; 44% van grondgebied naar de Palestijnen. 1% Jeruzalem wordt internationaal gebied. Dit zorgt voor nog grotere spanningen.

14 mei 1948 – Israël roept zijn onafhankelijkheid uit. Meteen beginnen de Arabische landen (Egypte, Irak, Jordanië, Syrië en Libanon) een oorlog tegen Israël. Israël wint en verovert 78% van grondgebied: 750.000 Palestijnen worden verjaagd en 440 dorpen verwoest. Voor de Palestijnen is dit de Nakba (=catastrofe). Ontstaan van het grote vluchtelingenprobleem. En de Palestijnen die niet gevlucht waren worden "tweederangsburgers"

1967 – Egypte blokkeert de haven van Eilat. Als reactie start Israël een oorlog , de 'Zesdaagse oorlog'. Israël overwint en bezet de Westelijke Jordaanoever, de Golanhoogten, de Gazastrook en de Sinaïwoestijn. Israël start nu ook met de bouw van Joodse nederzettingen (kolonisten) op Westelijke Jordaanoever, in Gaza en in Oost-Jeruzalem. Volgens het Internationaal Recht totaal illegaal. De Israëlische regering wil een maximum aan land en hulpbronnen zoals water voor de Joden, maar niet voor de Palestijnen. Binnen Israël hebben de Joden speciale privileges zoals recht op land en huisvesting, de Palestijnen niet hoewel ze 20% van de bevolking in Israël uitmaken. Institutionele discriminatie.

1987 – **Eerste Intifada** (= van zich afschudden) De Palestijnen komen in opstand tegen de militaire bezetting via protesten, burgerlijke ongehoorzaamheid en confrontaties met het Israëlisch leger maar dat reageert genadeloos.

1993 – De Oslo-Vredesakkoorden Die vertrekken vanuit het principe "land voor vrede" - Israël zou zich geleidelijk aan terugtrekken uit bezet gebied in ruil voor vrede. Maar de akkoorden blijven dode letter. Snel wordt duidelijk dat Israël geen afstand van land wil doen. Het aantal Joodse nederzettingen in Palestijns gebied wordt zelfs fors uitgebreid. Israël controleert water en landbouwgrond. Er komt een zone A, B en C. In zone C gelden militaire wetten voor de Palestijnen terwijl voor de Joodse bevolking de burgerlijke wetten gelden. Discriminatie. Aan Palestijnse kant starten Hamas en Islamistische Jihad met zelfmoordaanslagen op burgerdoelwitten.

2000 – Vredestop van Camp David faalt. Na een provocerend bezoek van Ariël Sharon aan de Tempelberg breekt de **Tweede Intifada** uit: geweld van Israëlisch leger en zelfmoordaanslagen van Palestijnen. De Palestijnse gebieden worden verder gefragmenteerd zodat een twee statenoplossing moeilijker wordt.

2002 – Israël start met de **bouw van de muur**, het 700 km lange 'veiligheidshek' om zelfmoordaanslagen tegen te gaan. De bewegingsvrijheid van Palestijnen wordt enorm ingeperkt.

2005 – Blokkade van Gaza. Israël trekt zich terug uit Gaza maar sluit het helemaal af. Het wordt een openluchtgevangenis. Een massieve schending van het internationaal recht. Hamas neemt er de macht over.

2009 – Netanyahu - 'Bibi' - wordt premier van Israël. Hij volgt een neoliberale koers en het aantal nederzettingen neemt verder toe. Palestijnen leven nu op slechts 10% van historisch Palestina.

7 oktober 2023 – Hamas pleegt een grote terroristische aanslag en neemt Joodse gijzelaars mee naar Gaza. Een massieve schending van het Internationaal Recht. Israël slaat keihard terug. Het bombardeert Gaza om Hamas uit te schakelen maar viseert ook de burgerbevolking: vrouwen, kinderen, medische personeel, journalisten,… Al vlug wordt duidelijk dat Israël een genocide pleegt tegen de Palestijnse bevolking in Gaza. (Onafhankelijke commissie van de VN besloot dat alle voorwaarden van een genocide vervuld zijn!)

8-9 oktober 2025 – Akkoord over staakt-het-vuren in Gaza

Dat was nodig. In de eerste plaats voor de mensen in Gaza. Maar nu? Als een volk niet mag bestaan, het Palestijnse volk niet, vandaag. Ik eindig met een citaat van de islamleraar Bahattin Koçak: "Palestijnen verlangen niet alleen naar veiligheid, maar naar erkenning, als volk, als mensen, als dragers van recht. Zolang dat fundamentele punt onbesproken blijft, zal elk akkoord gebouwd zijn op drijfzand." Ik dank u.

Karel Ceule
De Lier, Brugge, 19 oktober 2025